

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYA.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

POSZTERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZÉKELY IMRE.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főúter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Megnyílik az országgyűlés.

február 15.

Egy-két nap s összeül az új országgyűlés.

Az öreg patriárka, Madarász József trónol az elnöki emelvényen s kurucz keménységgel kezeli a hatalmat. Olyan törzsökös magyar az öreg, hogy ha rajta állana, még most is nyereg alatt puhított husból táplálkoznék a magyar.

Lent a teremben a pártok táboroznak. Most helyezkednek el, ki a jobbmezőn, ki a balmezőn. — Micsoda változott kép! A baloldali kiscigány nagybirtokossá hizott; a jobboldali gögös földesur meg középbirtokossá zsugorodott. Így is komor, sötét szemmel néz a jövőbe: — nyilván látja, hogy rá nézve ez a hanyatlás sem végleges még.

Hová lett a tavalyi hó? S hová lett a szabadelvű párti többség, amely mindent kockáztatott, mert azt hitte, hogy mindent meherhet? S hová lettek a nagy szölamok: a nemzet itélni fog! a nemzet el fog söpörni mindenkit, aki a gyümölcsöző munkának utjában áll! Hová lettek ezek a százszoro-

san ismételt frázisok, amelyek hihetetlen módon megbosszúiták magukat azokon, akik újra, meg újra hangoztatták.

A nemzet valóban itélte s a nemzet valóban söpört. De hogy és miként itéit és hol söpört? — A nemzet nagy takarítást csinált a szabadelvűpárt háza tájékán.

Most bezzeg nem hallani többet az utalást a nemzet ítéletére, mint amelynek mindenek magukat alávetni tartoznak. Most a nemzet tévedett. Most a nemzet ítélete gyászszos tévedéssé sülyedt. Így tévedt az eltikkadt vándor, midőn a Szaharában üdítő forrásra talál. S így téved a kincskereső, amidőn hosszú boiyongás után, amelyben lába kisebesedett es testéről ronggyá foszlott a ruha, megtalálja végre azt az ösvényt, amelyen eljuthat a maga ábrándjainak világába.

Az országgyűlés összeül s a néző, aki téved (inkább tódul, mint téved) a szép Ház karzatára, rövid néhány héten belül merőben más világot talál maga előtt. A szabadelvű párt, amely 30 éves uralmában a maga képére alakította át az országot, olyan helyzetbe jut,

hogy — szerte néz s nem leli honját a hazában. Sem az országban, sem pedig a képviselőházban. Viszont a balpárt, Kossuth, Apponyi és a többi, akiknek munkája megérlelte a nemzeti átalakulást — „ismét honára lett“, az erőre jutott nemzeti köztudatban: az országban és a parlamentben egyaránt.

Bajok vannak és nehézségek mutatkoznak. — A milliomos, aki tönkrement, nehezen likvidál; a hatalmas párt, amely hosszasan uralkodott, rösteli a nyilvános csődöt s meg akarja menteni egykori birtokállományának legalább a romjait. Ragaszkodik a régi érdekszállakhoz s a hatalmi kapesokat nagy vonakodás és makacs ellentállás között megtartja kezében, ameddig csak lehetséges. Az önfentartás ösztöne dolgozik benne. Erzi, hogy halálán van, de ragaszkodik az élethez s rug-kapál és belekapaszkodik a szalmaszálba is. S végre is, emberi vonás, hogy senki sem sietteti önnön kimulását.

Viszont a szegény ember, aki a választáson megütötte a milliós főnyereményt, nehezen igazodik el a vagyonában. A szegénység teher,

Kossuth Lajos Bécsben.

— Harmadik, befejező közlemény. —

I. ta: **Gracsa György.**

Bécs közönsége a legnagyobb érdeklődéssel kísérte azt a szívós küzdelmet, amelyet a magyarok küldetésük sikere érdekében kifejtettek. Egész délután nagy tömegek hullámzottak a Burg előtt. A közönség nyugtalanságát még fokozta az a sok különféle hír, amely a délután folyamán szárnyra kelt.

Majd azt ujságolták, hogy a császárt a nagy izgalmak miatt ideggöresös roham lepte meg, majd meg annak terjedt el a hire, hogy a küldöttségi tagokat el akarják fogni.

Este végre minden kétséget eloszlatott Kossuth, Batthyány és Eszterházy megérkezése a Burgból, akik bécsi követjükel nyomban tudatták a kivívott eredményt.

A bécsi nép együtt örült a magyaroknak. „Eljen a császár! Eljen Batthyány Lajos magyar miniszterelnök!“ hangzott végig Bécs utcáin.

Ugyanezen este még egy ozomó jurátus érkesett Pozsonyból, akik fáklafény mellett a Rákóczi-induló harsogása közt tartották bevonulásukat a császárvárosba. Szállást nem kaphatván, a Lipót-város koresmáiban szélédtek el. Az „Arany-bárány“-nál egész éjszakán szölt a vidám ezigány-muzsika. S úgy itt, mint a többi vendéglőben, a bécsi nép pittymallatig együtt mulatott a jókedvű magyar fiuk-

kal, éltetvén a népszabadságot és testvériséget.

Másnap, márczius 17-én István főherczeg a király következő kéziratát vette:

Kedves öcsém, fenséges főherczeg Nádor ur! Azon alázatos felirásból, melyet Magyarországom rendei nevében Kedvességéd által kezemhez vettem, me, értvén a hü magyar nemzet kívánságait, semmit sem kések atyai szívem tiszta sugallatából kijelenteni, hogy mindazon kívánságoknak teljesítésére, amelyekről kedvelt Magyarországom boldogsága és alkotmányos felvirágzása már most feltételezve van, szívesen fordítandom gondjaimat. És ez okból tudtul adom Kedvességédnek, hogy miután Kedvességéd, mint az ország rendei nek egyhangu akaratával elválasztott s általam megerősített nádor s királyi helytartóm a törvények értelmében teljes hatalommal fel van ruházva, ezen országot a hozzá kapesolt részekkel együtt, a korona egységének és birodalommal kapcsolatoknak épségben tartása mellett, az országból távollétem alatt, a törvény és alkotmány ösvényén kormányozni; én a hü karok és rendeknek egy, a honi törvények értelmében független, felelős miniszterium alkotása iránti kívánságát elfogadni hajlandó vagyok; — kedvességédet egyszersmint felhatalmazván, miszerint e végre a kedvességéd által előttem megnevezett férfiakból nekem teljesen alkalmas egyéneket jelöljön ki; egyuttal pedig oda munkálkodjék, hogy ezeknek hatásköre iránti ezélszerű törvényjavaslatok, — a karok és rendek által is helyes és kedveltnek tartott ama legszorosb kapesoknak kellő méltánylásával, mely a

pragmatica sanctio által egyesült s atyai gondoskodásomra egyformán jogosított örökös tartományaim között létezik, — az országos felirásban érintett egyéb törvényjavaslatokkal együtt a karok és rendek által terveztesse nek. Adja kedvességéd e soraim foglatatát, mely kedvelt Magyarországom mindenkor atyailag ápolt boldogsága iránti atyáskodó indulatomból származik, mint a kedvességéd által előttem terjesztett kívánságokra tett legfelsőbb válaszomat, az ország rendei nek tudomására.

Bécs, böjtmáshó 17-én 1848.

Ferdinánd.

Az országgyűlési küldöttség tehát ezélját érte. A biztosíték, hogy az alkotmányos reformok, annyi küzdelem után, végvalahára mégis megvalósulnak, immár itt feküdt a nádor kezében. Most már csak a nemzettől függött — úgy hitték legalább az öröm e percében, — hogy a királyigérete mielőbb valósággá legyen, az írott szó testet öltson.

A nádor, mint királyi helytartó, kapesott meghatalmazás alapján Batthyány Lajos gróftot legott a független magyar miniszterium elnökévé nevezte ki, s egyuttal megbizta őt a kormányalakításával.

A küldöttségnek nem volt tovább mit keresnie Bécsben. Sietett haza, hogy az újjalakítás korszakalkotó nagy munkájához mielőbb hozzáfoghasson. Mielőtt azonban hajóra szállt volna, meleghangu bucsuszözatot intézett a bécsi néphez, mely a magyarokat s rokonszeny annyi jelével halmozta el. E bucsuszözat a következőleg hangzott:

amelybe bele kell törődni. De a nagy vagyont is meg kell szokni ez nem kicsiny feladat, különösen, amikor nem a magunk vagyoról, hanem — az országérol van a szó. A függetlenségipárt kezébe jutott a nemzeti vagyon: most ő rá háramlik a reális gazdálkodás súlyos gondja. Most a függetlenségipártnak kell okszerűen, bár intenzíve gazdálkodnia; s neki kell okos beosztással, bölcs és czélszerű ökonomiával élnie — a maga tervei és szándékai szerint, de számba véve az élet valóságos szükségleteit, a ma és a holnap rendjét, az egymásután természetes törvényét s a viszonyok és körülmények alkotta akadályokat, amelyek között élünk s amelyekből egyszerre ki nem vehetjük...

Összeül az új országgyűlés s dűlőre kell jutnia a beállott fordulatnak. Ez nagy vajudással jár, mint minden új életnek születése. De csak körül kell nézünk, hogy meglássuk az üdvös változásnak számtalan jelét.

Hány új főjutoit be az új Házba s hány régi ábrázat maradt ki belőle? S mennyi új erkölcs költözött belé s mennyi avult, leltári hagyaték siránkozik — kívül?

Hová lett a Perczei Dezső zsebkendője? Ezt a kendőt el kellene helyezni a muzeumban: örök emlékül, örök példaadásul. Silányabb holmi becsebb változást soha és sehol sem idézett föl, mint a Perczei Dezső zsebkendője a mi közéletünkben.

A koalíciós kormány.

— február 15.

Néhány nap mulva talán megalakul az ellenzéki pártokból a koalíciós miniszterium. A szabadelvű párton és 67-es rendszeren beteljesedtek azok a lángszavak, melyeket Kossuth Lajos 1848. márczius 3-án így fejezett ki:

"Tudom és, hogy elvénhedt rendszernek, mint elvénhedt embernek nehéz megválni a hosszú élet eszméjétől. Tudom, hogy fáj darabról-darabra összedőni látni, mit egy hosszú élet építgetett. De midőn az alap hibás, a dőlés fatuma kikerülhetetlen. És mi előttünk, kikre a gondviselés egy nemzet sorsát bízta, halandó ember gyaróságai befolyást nem gyakorolhatnak."

Hogy rá illenek e szavak a mai viszonyokra. A 67-es rendszer elvénhedett. A 67-es alap rossz. A 67-es alapon álló szabadelvű párt kénytelen megalakulni a végzetel, hogy élete véget ért.

Ezért kell most a szövetségelt ellenzéki pártoknak koalícióba állaniok, és elveik teljes tisztaságának fentartásával kormányt alakítaniok.

Ez leendő a második koalíciós miniszterium Magyarországon.

Az elsőnek elnöke gróf Batthyány Lajos volt.

Mert az első felelős magyar kormány sokkal heterogénebb, ellenlábassabb elemekből volt összetákolva, mint lesz ez a második.

Nézzük csak!

Kossuth Lajost kivéve, a Batthyány miniszteriumnak melyik tagja volt olyan, ki mozgalmass időkben akár tudott, akár akart volna helyt állani? Egyik sem!

Ott van Esterházy Pál herczeg. Ő csak névleg volt magyar. Édes anyanyelvünk nem is beszélte. Nézete, elve, meggyőződése teljesen más volt, mint azé a népmozgalomé, mely őt a miniszteri székbe ültette. Olygarcha, aulista, ó-konzervatív volt, s a bécsi köröknek ép olyan készköteles hive, mint ma Tisza, Khusu vagy Becs báró. Esterházy Pál a 48-as mozgalmakkal oly kevésbé

azándékozott, vagy akarta magát azonosítani, mint tette azt Eötvös József, ki külföldre menekült, vagy Klauzál Gábor és Deák Ferencz, kik a vihar közeledtével félreállottak s elvonultak a közélet teréről.

Maga gróf Batthyány Lajos tősgyökeres magyar ember volt. Igazi ur! Valódi rabj. szavának. Tapir ember és férfi. Széchényi István nézetei és elvei merő ellenében állottak a Kossuthéval. Egész közeli működése nem volt egyéb, minthogy az adályokat görđített Kossuth tervei és szándékai elé. Nem én állítom; de „Napló”-ja tesz arról szomorú tanúságot, hogy még közvetlen a márcziusi mozgalmak előtt is legbensőbb viszonyban volt Metternichkel. Deák Ferencz személyes ellensége volt a nagy grófnak. Talán nem is beszéltek együtt.

Mészáros László derék katona ember volt, s jó magyar, de táblabíró. Szemeréről nem szólok. Őt sohasem lehetett kiismerni.

E rövid pár sorból látható, hogy az első koalíciós kormány tagjai sokkal eltérőbb nézetűek voltak, mint lehetnek a másodikéi, melyre most feltétlen szükség van.

Igen! Mert 1867. óta a magyar kormány nem egyéb, mint a bécsi miniszterium pénz- és katona-liferánssa.

Most egy olyan kormányra kell jönnie, mely minden, köztünk és Ausztria között felmerülhető vitás ügyben becseletesen meg tudja, akarja és fogja védeni a magyar nép igazait.

Nem kell ennek a kormányra érdekeinket védenie valódi magyar és nemzeti szempontból.

Es hogy ez lehetséges legyen, ebben a koalíciós miniszteriumban a minisztereknek a pártok számaránya szerint kell benn lenniök. Az ugyanis lehetetlenség, hogy a 170 tagból álló függetlenség párt elváljalja a felelősséget egy olyan kormányra a tetteiért, melynek többsége nem a függetlenségi pártból van kivéve. Ez lehetetlen! Ha a szövetségelt ellenzék kicsiny csoportjai egy értelmeztek a szövetségelt, hogy a

egyesült, midőn a reformok kivívásáért oly bátran sikra szállott.

Azután felhívta a polgárságot, hogy ujjalakítsa s nagy munkája alatt az ország nyugalma és békéjére ügyeljen.

Kossuth után Batthyány szólt röviden Igéretet — ugymond — nem tesz, hanem azt őszintén mondhatja, hogy minden mukasságát kizárólag fontos feladatának a teljesítésére fogja fordítani. De hogy eredményt érjen el: szüksége van a nemzet bizalmára. Ezt kéri csupán.

Ezután Kossuth emelt még egyszer szót és a legnagyobb elismeréssel adózott István főherczegnek, aki nádori méltóságát is késő volt koczára tenni, csak hogy a nemzet kivánságai teljesítenek.

Pozsony városának az egész szabadságharcban talán ez volt a legszebb napja. Még zárkózottabb németajku polgárság is kivette részét a közörméből, idegen nyelven bár, de azért hazafias érzéstől megdöbbenő szívet éltette a magyar nemzet ujjászületésének kezdeményezőit.

Másnap a küldöttség az országgyűlésnek számolt be a bécsi utjáról. A tett jelentés alapján viszont az országgyűlés egy nyilatkozatban tudatta a hirt a nemzetel.

A népakarat tehát mégis csak diadalt aratott a cselszövényeken. A magyar nemzet czélját érte. Alkotmányhoz juttatta a szövetséges osztrák népet, a saját államéletét pedig a szabadság alapján korszerűleg rendezte be.

Ki hihette volna az öröm mámorában, hogy a tett engedmények csakhamar visszavonatnak és a királyi szó szentességében bizó magyar nemzet ellen már is újabb árulás forraltatik! Ki hihette volna!

Bécs polgáraihoz!

Ausztria népeinek szabadsága föltámadt.

Azon veszélyes irány, mely a népek közötti egyenetlenséget ápolta, nem lét-zik többé. Ezentul a kapocs, mely mindnyájunkat a szeretett uralkodóház jogara alatt tart, állandó, elszabithatlan mindny. junkra nézve, mert mindnyájunk által ápolatik.

Testvérek! A mi kivánságaink teljesítvék. Felelős magyar miniszterium, a nemzeti képviselő többségéből alakítva, — a szabad sajtó és közvélemény által ellenőrizve, fogja magyarország ügyeit vezetni. Ez kezességül szolgál, hogy a ti kívánataitok sem maradnak teljesítetlenű.

Testvérek! Mi egyek leszünk a szabadságban, erősek az egyetértésben, hatalmasok az összeköttetésben, melyeket kölcsönös vonzalom, őszinte és az uralkodóház iránti közös szeretet még inkább megerősíteni fognak.

Testvérek! Ti éreztétek, hogy ügyünk közös. A szives fogadtatás, melyben részesítettetek bennünket, örökre szívünkbe vésva marad. Üdvkiáltásaitokra a feleletet hazánk földjéről fogjátok visszhangozva hallani.

Testvérek! Köszönjük a szives fogadtatást, amelyre az uralkodóházra, a közös szabadságra, Ausztria népeinek testvériségére szívünkbeli fakadó háromszoros „éljen”-nel felelünk.

Bécs, 1848. márczius 17-én.

A magyar országgyűlés küldöttsége.

S a bécsi egyetemi hallgatóságához pedig Szarvady Frigyes intézett a magyar ifjuság nevében hasonlóan meglehangu bucsusztót.

A küldöttség bécsi utját természetesen

az egész ország a legfeszültebb érdeklődéssel kísérte. Tudta mindenki, hogy az alkotmányos reformok sorsa forog koczán. S mily aggodalommal volt elteive a közönség a bizonytalanság első napjaiban: épp oly kitoró örömmel fogadta a kedvező híreket. Különösen Pozsonyban és Pesten lesték lázas türelmetlenséggel a Bécsből érkező tudósításokat. Pest különben már ekkor benne volt a forradalomban. Epp azon a napon, midőn az országgyűlés küldöttsége a legjobb reménységgel eltelve vígan hajókázott a császárváros felé, Pesten a márcziusi ifjuság — merész elhatározással megelőzve az eseményeket — maga csinált egy darab történetet. S mikor a küldöttség aggodva járta az audienciákat, hogy a nemzet kivánságainak teljesítését kiesdekelje: maga a türelmét vesztett nép részben már megvalósítá azokat.

Midőn az országos küldöttség utra kelt, hogy a kivivott reformokat elhozza a nemzetnek, a postai váratlan események esodálatos lefolyását már ismerték az egész országban. Ismerték Pozsonyban is. De a pozsonyiak eleve értesültek már a Bécsben történt dolgokról is.

A pozsonyi hajóállomáson tehát a visszaérkező küldöttségi tagokat a győzelmes forradalom hevétől lelkesedésre gyuladt ujongó tömeg üdvözölte. Különösen Batthyány és Kossuth ünneplésével nem tudott betelni az örvendező közönség. Sűrű csoportokban, rivalgó éljenzés közt kísérte a két vezérifrut a Zöldfába, ahol szállva voltak. Kossuth a vendéglő erkélyéről rögtönzött beszédben köszönte meg a rokonszenves tüntetést. Bemutatta a közönségnek az első független felelős magyar miniszterelnököt Batthyány Lajos személyében. Magasztalólag emlékezett meg az ifju ágról, amelyben pezsgő vér férfias komolysággal

függetlenségi párt majd a kórust fogja szolgálatni, akkor nagyon eselatosztak. Tesek magukat ahhoz tartani. — Es számarány szerint a függetlenségi párt több miniszteri tárczára tarthat és tart igényt.

Mert a függetlenségi párt csak azért mehet be egy koalíciós kabinet alakításába és támogatásába, hogy előkészítse a jövőt, a függetlenségi eszmék megvalósítását.

Az ige pedig csak úgy válhat testté, ha a koalíciós kabinetben a függetlenségi párt tagjai érvényt tudnak szerezni a függetlenségi eszméknek.

A jövőt, a független Magyarország jövőjét lesz hivatva ez a kormány előkészíteni.

Azt a jövőt, melyet 1892 ben 90 éves születésnapján oly látnokilag jóslott meg Kossuth Lajos s mely szavait, akik ott jelen voltunk, „Kossuth Lajos politikai végrendeletének” szoktunk nevezni. Ez pedig a következő rövid szavakban van foglalva: „A mi pártuk célja az, hogy Magyarország független, önálló állam legyen. Oszintén meg akarjuk próbálni, hogy a 48 iki alapon kivihető e? Es erre nyujtson nekünk kezét a fejedelem.

A fejedelem vasárnap, amikor tisztelt barátomat, Kossuth Ferenczet fogadta, megtette az első lépést. Most a függetlenségi párton áll, hogy megkísérelte, vajjon Kossuth Lajos eszméi kivihetők-e 48 iki alapon?

En azt hiszem igen! A 67 es rendszer elvénhedt! Darabonként tördelezött össze. Deák eszméi elmúltak! A Kossuthéi feltámadnak.

Hentaller Lajos,
orsz. képviselő.

A politikai helyzet.

Készüldés a képviselőházban.

— Saját tudósítónktól. —

— február 15.

A politikai Ertesítő illetékes helyről föl van hatalmazva annak kijelentésére, — hogy nem felel meg a valóságnak az a hír, mintha a kormány párt régi helyét elhagyta volna és a baloldalon foglalna helyet. Az ellenzéki képviselők továbbra is megtartják eddigi belyüket, természetesen kiterjeszkedve a középre és a jobbszárnyra is. Az összes pártokat úgy helyezik el, a hogy eddig voltak. Kossuth Ferencz is a régi helyet tartja meg. A képviselők nagy számban jelennek meg Desseffy Arisztid elnöki tanácsosnál, a beteg Csávossy háznagy helyettesénél, hogy az elhelyezés dolgában intézkedjenek. A képviselőházban eddig nincs semmi intézkedés arra, hogy az ülést elhalasztják. Az itteni megállapodás szerint a képviselőház ülése 17-én délelőt tiz órakor nyílik meg. Lehet, hogy a dologban változás fog történni, eddig azonban még nem történt.

Lapunkban már a mult héten részletesen kifejtettük, hogy mily alapon kívánja az ügyek intézésével megbizott Tisza-kormány az országgyűlés megnyitását, helyesebben: a képviselőház megalakulását elhalasztani mindaddig, míg az új kormányt ki nem nevezik, hogy a kormánynak mindenestre döntő befolyása legyen az elnök választásra. Tisza, tegnapi bécsi kihallgatása ez ügyben történt, s a bécsi megállapodás, mint a bécsi lapok is jelentik, ugyanaz, amelyre a mult héten hivatkoztunk.

E szerint a képviselőház megtartja első formális ülését, melyen az elnök, a házszabályokhoz hiven, jelenti, hogy a következő ülés, amelyen az alakulást meg kell kezdeni, az ünnepi megnyitás után következő napon lesz. E szerint, ha az ünnepi megnyitás (azaz a trónbeszédet) elhalasztják, akkor ezzel együtt már el van ha-

lasztva a képviselőház megalakulása is és nincs szükség arra, hogy királyi kézirat-al a még meg sem alakult Házat elnapolják.

Igy papiroson a dolog rendkívül egyszerű és világos, — a terv gyakorlati megvalósítása azonban rendkívül nehéz.

Megtörténhetik ugyanis, hogy az első ülésen a korelnök így szólhat:

— Miután a kormány nem közölte velem a trónbeszéd idejét és helyét, úgy, amint azt a házszabályok rendelik, s miután ebből nyilvánvaló hogy ő felsége nem szándékozik a legközelebbi napokban trónbeszédet megnyitni az országgyűlést és miután törvényeinkben sehoh szó sincsen arról, hogy az országgyűlést a király nyissa meg, — a képviselőháznak nem szükséges várakozni a király elhatározására, hanem azonnal hozzájárhat a megalakuláshoz. A legközelebbi ülés tehát holnap lesz.

A korelnöknek egy ily nyilatkozata aligha volna kifogásolható, s ha ehhez a többség hozzájárulna: a képviselőház megalakulását aligha lehetne elhalasztani. S a jelek arra vallanak, hogy az ellenzék nem hajlandó a megalakulást a kormány kedvéért elodázni s az elnök-választást, mely most az ő kezében van, másnak átengedni.

E szerint nem volna más hátra, mint a királyi kézirat-al való elnapolás. Ez pedig szintén nehéz, mert az ellenzék véleménye szerint csak a megalakulás után napolhatja el a király az országgyűlést. S elnapolás esetén rendkívül sok függ a kormányelnöktől. Mi történik, ha a korelnök vonakodnék kibírdetni az elnapoló királyi kéziratot? Fölolvashatná a kéziratot például a miniszterelnök. Ez azonban kifogásolható volna, mert a képviselőház úgy az írott szabályok, mint a kivételt nem ismerő gyakorlat szerint csakis azokat a jelentéseket és irományokat veheti tudomásul, s csakis azoknak van közjogi erejük, amelyeket az elnökség útján, az elnöki székéből közölne a képviselőházzal.

Ha a korelnök nem hirdetné ki az elnapolást, hanem erre más, például a miniszterelnök vállalkoznék, akkor ezt sokan — öszakoskodásnak, sokan jogsérelemnek, — és a gondozó emberek mindannyian oly dolognak tekintenék, melynek értelme és célja kicsinyes, káros következménye azonban a jelen helyzetben nagyon veszedelmes.

Valószínűnek kell tehát tartanunk azt, hogy bele fog nyugodni a kormány és a szabadelvű párt is a megváltozhatatlanba s békeességgel fogja fogadni az ellenzék választási győzelmének azt a következményét, hogy az új képviselőház tisztikarát az ellenzék fogja megalakítani.

A gazdasági különválás.

Bécsből jelentik: A német pártok indítványára a képviselőház negyvennyolcz tagból álló bizottságot küldött ki, amelynek feladata lesz Magyarország és Ausztria gazdasági különválásának kérdését tanulmányozni.

Az osztrák miniszterelnök a kiegyezéséről.

Bécsből jelentik: A képviselőház tegnapi ülésén a költségvetés tárgyalása rendjén felszóltalt Gautsch báró miniszterelnök. Ausztriának Magyarországhoz való viszonyát illetőleg kijelentette, hogy az osztrák kormány ragaszkodik a két állam közösségéhez, úgy amint a 67 diki kiegyezésben törvényesen megállapított. Kötelességének tekinti az osztrák kormány, hogy Ausztria és Magyarország között fennálló minden megállapodást lojálisan végrehajtsa.

Ha azonban az eseményekből az tűnik ki, hogy a megállapodások megújítása nem lehetséges, vagy a közösségek tekintett intézmények lényegükben érintetnek, vagy a közösség fennmaradásának kérdése általában napirendre kerülne, akkor az osztrák kormány, egyetértésben a parlamenttel

és közvéleménnyel, energikusan meg fogja védelmezni az osztrák törvényeket. A képviselőház, ugymond, legyen róla meggyőződve, hogy mi ebben az ügyben nem fogunk szavakra szorítkozni, de az első kötelessége a kormánynak, hogy energikusan föllépjen a monarchia nagyhatalmi állása érdekében, amely évszázados történelmi folyamat eredménye, melynek szükségességét mindenütt elismerik.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Elhunyt esperes. A tiszántuli egyházkerület, mely csak most sirtatta el esperesi karának egyik legjavát: *Bencsik István* nagypaládi lelkészt, ismét gvászbá öltözött.

A hevesnagykunsági egyházmegye 14 év óta esperese, a kisújszállási fényes, nagy egyház 33 év óta hírneves lelkipásztora: *Dorogi Lajos* meghalt. Az áldott le kü nagy pap halálát az egyházkerület, az egyházmegye, Kisújszállás és nagy családja gyászolja. — Az egyház a következő gyászjelentést adta ki:

A kisújszállási ev. reform. gyülekezet mely gyászba borulva jelenti, hogy nagyemlékü lelkipásztora nagytisztelétü *Dorogi Lajos* ur s hevesnagykunsági ev. református egyházmegye esperese, zsinati képviselő, a tiszántul egyh. kerület s annak több bizottságának, ta ja stb. munkás és eredményes életének 59 ik, s esperességének 14-ik évében 8 heti súlyos szenvedés után folyó év február 14-én lelkét a teremőnek visszaadta.

Áldott emlékü halottunk porsátora febr. 16-án d. u. 2 órától kezdődőleg a templomban és a temetőben lefolyandó gyászszertartás után fog a földnek megadatni.

Egyházunknak nagy, erős oszlopa, hatalmas vezére, Istennek s szent országának kész szolgálója, Krisztusnak hű vitéze volt; bizonynyal eltétetett számára az örök jutalom. A hvek ezreinek áldása kíséri a föld szerint utolsó útján.

Kisújszállás, 1905. február 14.

A presbiterium.

Hív volt mindhalálíg, legyen övé az élet koronája. Áldott legyen az emléke.

A koszoruk tömege között ott lesz az egyházkerület pálmából készült szép koszoruja is, fehér szalagján e felirással: „A tiszántuli ev. ref. egyházkerület — *Dorogi Lajosnak*“.

Az egyházkerület, esperesi kar és a főiskolai igazgató tanács képviselőletében *Dávidházy János* legidősebb esperes fog a halottól elbucuzni.

Önképzőköri gyűlés. A Hittanszaki önképző társulat ma este 1/8 órakor gazdaság és szép műsorral ülést tart az akadémia I. sz. termében.

Biblia felolvasó est. Az akadémia jogász és theológus ifjúságából többen összejönnek hetenként a főiskola egyik termében a Biblia tanulmányozására és olvasására. Ilyen biblia olvasó estély tartatik holnap, esütörtökön, este 1/8 órakor *Kövér Árpád* szenior elnöklete alatt.

Csokonai reliquiák.

Irta: *Szabó Zsigmond* ev. ref. lelkész.

— febr. 15.

A Csokonai évforduló alkalmából nem érdeknélkül való, ha a költő öreg atyjára s hajdani győri lelkészre vonatkozó adatoka

a győri ev. ref. egyház jegyzőkönyvéből kivonatában s az egyház leveles ladájában eredetben meglévő leveleit közreadjuk.

Csokonai Lászlóra, Csokonai V. Mihály öregatyjára vonatkozó kivonatok a győri ev. ref. egyház jegyzőkönyvéből.

„Anno Dni 1743. Die 20. Januarii.

Munka megkezdése a Sz. Eccia. Determinatiója szerint lett Hivatalára Tiszt. Kármán András Ur a későséggel magát megmentette, (kimentette Sz. Zs.) illendő és szükséges dolognak átván, hogy más Tisztelendő Predikátorral gondoskodott legyen a Sz. Eccia. azért már ezelőtt Projectumban feltett Tiszt. Férfiak közül mostan négyet pro Candidatis fel tévén, Tiszt. Csokonay László Urat, Atson, Tiszt. Szőnyi Pál Urat Patájon, Tiszt. Csury Janos Urat Pakozdon, és Tiszt. Sényi Urat Sz. Györgyön, determináltatott, hogy Ő Keginek közül edgyikre ki ki maga votumát a Sz. Eccia tagjai közül és suffragiumát adgya, hogy osztán a' szerint a Sz. Eccia meghatározza.”

„Die 25. Januarii. Már ezelőtt sok ízben Némai Tiszt. Molnár István Predikátor Urunk halálátul fogva vacantiában lévő Predikatori sz. hivatali iránt Solemnis Concursusban a Sz. Eccia az érdemes Eteljáróknak általa lett propositio Candidatiok és projectumok s azoknak ventilatiojok után, mostan szoritóan a dolognak végére egyéb Circumstantiák is, sőt meg az időnek rövid volta is, egyenlő akarattal, votumukkal advan Tiszt. Comáromi Pál ur is megjelenvén ez végre maga Contentusát, Determináltatott, Családaltatott, hogy Tiszteltes Csokonay László Urnak, mostani Atsi Predikátor Urnak tisztességes hivatal (meghívás. Sz. Zs.) adassék, mely tisztességes hivatalnak expeditiója Tettes Ober kapitány Patonay János és Horváth K. István Urainék a Sz. Eccia plenipotentialiter Commitáltatott. Actum Die Anno Loco ut Supra.”

„Die 27. Januarii. A Sz. Eccia Conventibus Die 25. Januarii elbocsátott betsületes és érdemes Ablegatusok Atsru Tiszteltes Csokonay László Uramtúl elvégezve a Sz. Eccia Ök ajánlott Hivatal, megtértenek, és Tiszteltes Csokonay Uramnak 6 kllmek által tett tisztességes hivatalra adott kegyességgel való válasszát és plenaria eljövételről resolutióját 6 kllme köszönetével referáltak, melyre a Sz. Eccia is az 6 kllmek fáradozását megköszönte.”

„Amint Die 16. Martii Tiszteltes Csokonay László Ur közöttünk való — Szent Szolgálatjának gyakorlására eljövén Ditséretes és Tudós Predikatiójával ex Loco Apoc. 10. X. 10. 11 Textusat vévén a Templomban nagy Frekventiával felgyült gyülekezetünket megtisztelte.”

Csokonai László tehát a győri ev. ref. Szent ekleziában 1743 márczius 17-től 1749 márczius 17-ig szolgált, mely utóbbi napon Mária Terézia kormánya által kiadott rendelet szerint — „Cassetur et abrogatur” — Győri protestánsok vallásgyakorlata beszünttetett; templomaik, iskoláik bezárattak, lelkészeik, tanáraik (a ref. egyháznak felsőbb iskolájában „öreg deákok” tanultak.) tanítók egy, tollvonással zélnek verettek. Az egyik ref. lelkész Komáromy Pál, a hírneves diétai szónok, a szomszéd Szemerén huzza meg magát; oda járnak ki hozzá győri hívei szomjukat oítani; rendes fizetését ott is kiszolgáltatták neki. Csokonai Lászlóra vonatkozólag pedig így szól a presbitérium határozata:

„Anno 1749 Die 17. Martii 8-tio. Tiszteltes Csokonay Uram beadott Istentijára nézve, hogy tsak interium is a Sz. Eccia, míg alkalmatossága akad, patientalni méltóztassék, Resolváltatott egy fertály esztendő Gergely nsp után is, hogy addig is Sallarium járjon, avagy foljon.”

(Folyt köv.)

NAPI HIREK.

— **A számonkérőszék ülése.** A számonkérőszék holnap reggel 9 órakor Domahidy Elemér főispán elnöklésével a város háza nagytermében ülést tart, melyen a tisztviselők a múlt félévi tevékenységükről ad ak számot.

— **A helyi vasut újabb vasuti vonalai.** A helyi vasut a forgalom gyorsabb lebonyolítása céljából a Deák Ferenc-utcán egy új vonalát akar építeni és ezenkívül a Peterfián, az Egymalom-utca szegletén és a Simonyi-uton egy-egy kiterőt és a nagyerdőn a végállomáson egy hurokvágányt létesíteni. Evégből a városhoz fordult, kérve a szükséges területek átengedését. A közgyűlés a tervezett építkezések ellen kifogást nem emelt és a szükséges területek átengedését mondtotta ki. A közgyűlési határozat megerősítés végett a miniszterhez került, ahonnan jóváhagyva a napokban érkezett a városhoz. A tanács ma tartott ülésén tudomásul vette a miniszter határozatát és megbizta a főmérnököt, hogy az építkezéshez szükséges területet jelölje ki és utasította a főügyészt, hogy a pótszerződést a helyi vasutal kösse meg.

— **A városi muzeum megnyitása.** A tanács ma tartott ülésén elhatározta, hogy a városi muzeumot ez év május hó 20-án a Csokonai ünnepeken nyitja meg. A tanács azonban már előbb is megengedi, hogy a közönség bizonyos meghatározott napokon a megnyitás előtt megtekinthesse a muzeumot.

— **Fényes esküvő.** Ozv. Soós Albertné szép és bájos nevelt leányának Sággy Piroskának tegnapi délután volt az esküvője Vallner Sándor felsőföldi telek-kegyvezetővel, nagy ur közönség jelenlétében.

— **A Simonffy-utcai kinalfal.** A Simonffy-utczán, a vásártéren a Grausz Mór-féle telek elébe Aczél Géza főmérnök falat huzatott és ezáltal elvette a ház frontját. A tulajdonos perre vitte a dolgot és a bíróság nemrég elrendelte, hogy a falat le kell bontani. A tanács az ítélet kézbevétele után utasította a főmérnököt a fal lebontására. A főmérnök halasztást kért, tekintettel a hideg időre. A tanács ma tartott ülésén a főügyész véleményének meghallgatása után ujjal utasította a főmérnököt, hogy a vassátrakat és a falat haladéktalanul bontassa le és az esetleges, a lebontás végre nem hajtásából eredő következményekért a főmérnököt anyagilag is felelőssé teszi.

— **Sámson és a pallagi vasut.** A Debreczen—Pallag—Sámsoni vasut építési költségéhez Sámson községe 60,000 koronával járul. A község előjárósága most kérdést intézett a tanácshoz, lehet-e egy jeggyel Sámsonból a debreczeni vasuti állomásig utazni. A tanács azt a választ adta, hogy lehet.

— **A mi bálunk.** Igen, a mi bálunk, minden magyar érzésű debreczeni ember bálja lesz a szombati függetlenségi párt bál. Minél közelebb jutunk hozzá, annál inkább látjuk, mennyire általános az érdeklődés a szombati bál iránt. Örömmel várja az öregje, lázas izgatottsággal a fiatalja. Lesz ott jó bor, jó cigány, jó kedv. Meg lesz ott sok jó magyar ember, derék magyar asszony, sok szép leány meg deli legény. Olyan vig, olyan ma-

gyaros, olyan fényes lesz a szombati pártbál, amilyet ritkán lát az Arany Bikaszép diszterme.

— **Zsebmetszés a vonaton.** Az éjjel fél 3 órakor érkezett a vonattal Debreczenbe Legoza Alajos triestzi kőfaragó vállalkozó. Azonnal rendőrről kiáltott és jelentette, hogy Kisujszállás és Karczag között 810 korona készpénzt és papirokat tartalmazó bőrtárcsáját ellopták. — Ugyanis a vasuti szakaszban elaludt és míg aludt, valaki felmeiszette ruháját és úgy vette ki abból a tárcsát. A rendőrök átvizsgálták a vonatot és letartóztatták Huszár István volt kereskedő segédet, ki sikkasztásért és hasonló bűncselekményért már többször volt büntetve. Ma reggel a püspökladányi személyvonat érkezésénél ott volt a megkárosított kőfaragó és az ő utasít sára az utasok közül is történt letartóztatás. A nagy zsebmetszés ügyében nagyban folyik a vizsgálat, melyet Mile Pál rendőr fogalmazó vezet.

— **Bocskay-szobor ügye.** A Hajduböszörményben felállítandó Bocskay-szobor bizottsága holnap délelőtt 9 órakor Rásó Gyula alispán elnöklése alatt a vármegyeházán ülést tart.

— **Kitüntetés Kozma Lászlónak.** A debreczeni tanítói arvház derék igazgatóját, az állami tanítók országos egyesületének elnökét szép kitüntetés érte. A kultuszminiszter a kiváló tanügyi férfit az Országos Közoktatásügyi Tanácsba rendes tagul nevezte ki. A magas kitüntetés valóban alig érhető volt a méltóbban mást, mint Kozma Lászlót.

— **A Csokonai-kör felolvasó ülése.** A Csokonai-kört a százados emlékünnap nagy aranyu előkészületei akadályozták a szokott felolvasó ülések tartásában. Most hogy a százados emlékünnap elhalasztódott májusra, a Csokonai-kör ismét hozzáfog a felolvasó ülések rendezéséhez. A legközelebbi még e héten szombaton lesz, a kollégium disztermében. A részletes programot csak holnap közöljük, de addig is megemlítjük, hogy a Csokonai-körnek ez alkalomból vendége is lesz, Farkas Imre, a kedvelt fiatal költő, akit a debreczeni közönség már rég ismer és mindig szívesen fogad.

— **Felolvasás a szocializmusról.** Dr. Bartha Bóia jogakadémiai tanárnak a szocializmusról szóló, ma délutánra kitűzött folytatólagos szabadelőadása az előadó rokonságban történt gyászesete miatt ezuttal elmarad s mához egy hétre, vagyis február 22 én fog megtartani. — A szocializmusról szóló ez előadások kezdete kivételesen mindenkor este fél 6 órakor leendő s fél 7 kor végződnek. Helyiség továbbra is a Kereskedelmi akadémia diszterme. A más tárgykörből vett szerdai előadásokat ellenben továbbra is d. u. 5—6-ig fogják megtartani.

— **Halálos szerencsétlenség.** Deres János munkás tegnapi délután baleset áldozata lett. A hajduszereszlői vasuti állomásnál egy teherkocsiból buzát kellett kivenni. A rakodó hidhoz toltatta a kocsit és oly vigyazatlanul állott mellette, hogy a kocsi a hidhoz szorította. A szerencsétlen munkásnak mellkasa teljesen összezuzódott úgy, hogy szörnyet halt. Az esetet azonnal jelentették a kir. ügyészségnek és az üzletvezetésnek. A vizsgálatot mindkét helyről megindították, hogy nem terhel-e valakit felelősség a szerencsétlen ember halála miatt.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatalnál a

következő haláleseteket jelentették be: — özv. Szilágyi Józsefné ev. ref. 57 éves, özv. Gombos Józsefné ev. ref. 91 éves, Nagy Gábor ev. ref. 78 éves, Ungar József izr. 83 éves, Tulnyik Margit róm. kath. négy napos, Tóviski Margit ev. ref. 11 napos, Szabó Margit róm. kath. négy hónapos.

— **Talált talyiga.** Ma délelőtt gazdátlanul boyongott a Pácz-utczán egy ló, maga után hucvan egy tejas talyigát. A gazdátlan ló meg talyiga feltűnt Pap Dzsó tanulóknak és felszállította a bűnügyi osztályhoz. Kevéssei szótán kétségbeesetten futott a rendőrséghez Nagy Juliánna és panaszkodott, hogy talyigája lovasul eltűnt. Nagy lett persze az öröme, mikor viszontlátta elveszett lovát.

— **A tisztelt gazdaközönséghez!** Mint tudomásunkra jutott, Mauthner Odön es. és kir. udvari magnagykereskedése Budapesten arról értes a gazdaközönséget, hogy a lanya irányzat következtében, a löheremagnak (stiriai löherének) f. e. január 1-én megjelent főárjezékében rovatolt árát hatályon kívül helyezte. Az árak jelenleg a következők: 4 számú prima prima 95.— korona, 4 a számú legelsőrendű 93.— korona, 4 b számú elsőrendű 92.— korona, 50 kilonként. Ezen három minőség tisztaság és csiraképeség tekintetében a létező legkitűnőbb. Általánosan ismeretes, hogy a Mauthner cég olasz vagy amerikai löheremagot nem forgalmaz és hogy az általa szállított löheremagnak arankamentességét a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás hivatalos ölmérzárja igazolja. Ezen árleszállítás nagy elismerést kelt a gazdaközönség körében, mert újból bebizonyult, hogy Mauthner a gazdák érdeket szem előtt tartja.

Lányok a sorozó-bizottság előtt.

— febr. 15.

Komikus pört tárgyalt a minap az egyik párisi büntetőbíró. Az év elején ment végbe párisban a katonai sorozás. Hogy, hogy nem, az összeíró bizottság tévedésből két masamód-leánynak is küldött behívót, amelyben szigorúan meg volt hagyva, hogy a sorozó-bizottság előtt január tizedikén, büntetés terhe alatt pontosan megjelenjenek. A két leány, Juliette Lesly és Armandine Betty szörnyen megijedt, amikor megkapták a behívót. Hosszas tepeledés után abban állapotok meg, hogy megjelenjenek a sorozó-bizottság előtt. A kitűzött időben beállítottak a kaszárnya udvarába, ahol nem csekély meglepetést keltett megjelenésük.

— Mit akarnak maguk itt? — riadt rájuk az inspekciós őrmester.

— Sorozásra jöttünk, — felelte az egyik leány.

— Megbolondultak maguk?

— Mi? Egy csappet sem. Itt a behívónk.

Az őrmester megnézte a czédulákat és úgy találta, hogy a leányok csakugyan sorozásra vannak beidézve. Bevezette őket Durianger ezredes, a sorozó-bizottság einöke elé.

— Jelentem alásan, ezredes ur, ez a két nőszemély sorozásra van beidézve. Levetkőztessem őket?

Az ezredes átvette a két czédulát. Csak nézte, nézte s nem akart hinni a szemének. A helyzet kezdett komikussá válni. Végre az ezredesből kiltört a tréfát nem ismerő katona. Durván leszidta a leányokat és kikergette őket a kaszárnyából. A két leánynak legelső dolga az volt, hogy bepörölték az ezredes becsületsértésért. A tárgyaláson a bíró felszólította a feleket, hogy béküljenek ki.

— Egy föltétel alatt hajlandók vagyunk erre, — felelték a leányok. — Ha az ezredes ur karonfogva kivezet bennün-

ket a tereből a figyelmissége bizonyítékai, kikisér bennünket az utcáig.

Az ezredes elfogadta a följajlott békét s általános derűtség közben összeütötte a sarkantyuját s aztán mindkét karján egy-egy panaszosnővel, vidáman, mosolyogva elhagyta a tárgyaló termet.

A tábornokné.

A tábornokné husz éves volt, Imádkozt a regement; Millió sóhaj szállt feléje, Amerre jött, amerre ment. Husz éves volt a tábornokné És nyolcz után, hogy jött az est, Meginvitálta feketére Az ezredest.

Az ezredes jött feketézni, Elzántan, mint egy katona. Tíz évig minden este nyolczkor, Egy perczet nem késelt soha; Akkor harminczas lett az asszony, Megunta őt s így szólt, na most: Meginvitálom feketézni A századost.

S a százados is feketézett, Mig negyvenéves lett a nő; Akkor borusan konstatalta, Megunták őt is peu á-pou. Megunta őt a tábornokné, Gondolt merészet és nagyot: Meginvitálta feketézni A hadnagyot.

S a hadnagy ur így szólt magába: Mit akar tőlem ez a lud?!... S bár megitta a feketét ő, Utána sokszor elaludt. Elaludt és a tábornokné Dühösen dobta ki szegényt, S rapportra fölrendelt magához Egy közlegényt.

Nádas Sándor.

TAVIRATOK.

A „Debreczen“ eredeti távirata.

A szövetség ellenzék gyűlése.

Budapest, febr. 15. A szövetség ellenzék vezérőbizottsága ma délelőtt 10 órakor Kossuth Ferenc elnöklésével ülést tartott, melyen jelen volt Andrassy Gyula gróf is.

Kossuth Ferenc vázolta az audiencia lefolyását és miket terjesztett a felség elé.

Andrassy Gyula gróf bejelentette, hogy e hó 17-én királyi leirattal megnyílik az országgyűlés. A korelnök Madarasz József lesz. A Ház megválasztja a tisztikart, a gazdasági, a mentelmi és összeférhetlenségi bizottságot.

A ház elnökségére vonatkozó eddigi kombinációk elestek, mert a vezérőbizottság a ház elnökének Apponyi Albert gróft jelölte.

A szabadelvűpartujból Perczel Dezső jelöli az elnökségre.

Andrassy Gyula nem megy Bécsbe, mert a kibontakozás elé gördülő differenciákat sikerült elsimitani.

Montignoso grófnő.

Budapest, febr. 15. Rómából jelentik, hogy Kerner igazságügyi tanácsos kérte Montignoso grófnő elcselbeli állapotának megvizsgálását és elrendelte, hogy a grófnő panaszát szüntessék be.

Tőzsde.

Budapest, február 15.

Január 1-től kezdve a tőzsdei árakat 100 kilogrammonként jegyzik.

Buza	1905 áprilisra . . .	19 90
Buza	1905 októberre . . .	19 72
Rozs	1905 áprilisra . . .	17 40
Rozs	1905 októberre . . .	15 42
Tengeri	1905 májusra . . .	14 96
Zab	1905 áprilisra . . .	14 20

Készaru: ártartó.

SZINHAZ.

Heti műsor.

Szerdán: Ahol unatkoznak. (A bérlet.) Csütörtökön „Janos vitéz“, daltjáték. (B bérlet.)

Pnteken T. Csige Böske vendégfelleptével „Annu-ka“, vígjáték. (C bérlet.)

Színházi hírek. Karacs Imre betegsége miatt a mai napra hirdetett „Gerolsteinci nagyhercegnő“ című operett előadása elmarad, helyette színpadra kerül „Ahol unatkoznak“ című 3 felvonásos vígjáték.

Vasárnap lesz a premierje Róbert Marschall 3 felvonásos bohózatos szaraimi történetének, melynek a czime „Killicrankie herceg“. A darab főbb szerepeit T. Csige Böske, Hahnel Aranka, Arday Ida, Palágyi Lajos, Csontos Gyula, Halász Alfréd, és Szalay Károly játsszák.

A selyemtenyésztés Hajdumegyében.

— február 15.

Most jelent meg nyomtatásban az országos selyemtenyésztés felügyelőségnek jelentése arról, hogy milyenek voltak Hajdumegyében és Debreczenben az elmúlt évben a selyemtenyésztési viszonyok.

A részletes jelentés határozottan emelkedést mutat ugy a szederfaültetés, mint a selyemtermelés terén, mégis szomorú a megyében az egész selyemtenyésztés ügye. Az egész megye területén hét községben 97 család foglalkozott selyemtenyésztéssel. Termeltek 1312 kilogramm selyemgubót, melyért 2292 korona 20 fillért kaptak.

A jelentés a többi sok okos, helyes és tüdvös buzdítás közötti serkentésül összehasonlításokat is közöl. Ezek közül az alábbi ide iktatjuk:

Hajdumegye lakossága 1880 óta a selyemtenyésztéssel keresett 12,899 koronát. Ezzel szemben Bácsbodrogmegye ugyanazon idő alatt 19,142,132 koronát kapott a termelt selyemért. Igaz, hogy ennek a megyének sokkal több a lakossága, mint Hajdumegyének, de a különbözet nagyságát a keresetben az teszi, hogy míg Bácsbodrogmegyében a lakosság 4.19 százaléka foglalkozik selyemtenyésztéssel, addig nálunk csak 0.06 százalék termel selymet.

Tudvalevő, hogy a selyemtenyésztés csak ott járhat eredményre, ahol kellő számú szederfa van. Megyénkben a községek egyre több és több ültetvényt létesítenek. De a magánosoknak is kellene forszírozni a szederfaültetést.

Ugy' utbaigazítást, mint szederfacsemétét és selyemhernyópetéket szivesen küld bárkinek kérésére az országos selyemtenyésztési felügyelőség Szekszárdon. Forduljon oda mindenki. Foglalkozzék a megye lakossága a selyemtenyésztéssel. Sze-

resse, ambicionálja ezt a dolgot, mely egyrészt érdekes szórakozás, másrészt szép keresethez juttatja a termelőket.

A selyemtenyésztés hajdumegyei fejlődéséről és jelenlegi állásáról Bazerédj Pál, a szekszárdi országos selyemtenyésztés főfelügyelője a következőket jelenti a miniszternek:

Kegyelmes Uram! Kötelességemnek tartottam Hajdu vármegye selyemtenyésztésének állapotáról ezen külön jelentésben is megemlékezni, noha ott a tenyésztés még csak kezdetleges.

Ugy vélem, hogy ezen vármegyében sokkal jelentősebb a selyemtenyésztésnek tüzetes ismertetése, mint azon vármegyékben, ahol az már meg van honosítva.

Természetes, hogy itt is, mint minden más vállalkozásnál, legnehezebb az első lépés és éppen ezért kétszeres köszönettel tartozom azon tényezőknél kik a nehéz viszonyok között, mint uttorók vállalkoztak a selyemtermelésre.

Első sorban kötelességemnek tartom selyemtenyésztőiak ezreinek nevében legmelegebb köszönötünket mondani Nagyméltóságodnak azon kegyes jóindulatáért, melylyel a selyemtenyésztés ügyét felkarolni kegyes volt és annak rendelkezésére bocsájtotta mindazon eszközöket, amelyek annak sikeres előmozdítását lehetővé teszik.

Továbbá kötelességemnek tartom az ügy érdekében hálás köszönötet mondani a megyei hatóságnak hazafi s támogatásukért. Legbenstobb köszönötet kell adóznom Kovács József Debreczen város polgármesterének és Király Gyula városi gazdasági tanácsosnak, a város t. tanácsának; — Hajdu Szoboszló város t. tanácsának; Körner Géza városi rendőrkapitányának; Gáspár István gazdasági szaktanítónak; Káldy János adótanárnak és Mayer Kálmán tanítónak. Veress Vilmos téglási tanítónak, kik szintén elismerésre méltó módon támogatták a selyemtenyésztés előmozdítása f. lytán polgárműveinek anyagi érdekeit.

Ugyancsak meglehetősen köszönötet nyilvánítom Szabó Elek püspökladányi ev. ref. tanítónak, aki a f. iskola rendben tartására és a szederfa tenyésztésére nagy súlyt fektetett.

Csokonai emlékezete.

A Kisfaludy-Társaság naggyűlése.

Budapest, febr. 13.

A XVIII. század legnagyobb magyar lírikusa, Csokonai Vitéz Mihály emlékeztetésének szentelte tegnap ötvenkilencedik naggyűlést a Kisfaludy-Társaság. A naggyűlésen megjelent Berzeviczy Albert kultuszminiszter is, a Kisfaludy-Társaság elnöke. Csokonait Beöthy Zsolt elnök méltatta.

Az édes szavu madár — ugymond — vándormadár volt, de oly boldogtalan sorsu vándormadár, ki a nyájas, derűs tiszta eget mind csak kereste, kereste, de sohasem tudta megtalálni. Fészket magának soha nem rakhatott sehol, de egyike volt a nemzet legfáradhatatlanabb fészekrakóinak. Igen ezek a szegény, kopott énekesmadarak raknak újra biztosságunknak, szabadságunknak, fejlődésünknek, egész nemzeti életünknek fészket, melyet ellenségek és zivatarok feldúltak és elpusztítottak. S valóban, ha áttekintjük irodalmunk felújulása korának egész költészetét a múlt század

elejéig, alig vonhatjuk kétségbe, hogy munkásai közül Csokonai volt a legnagyobb tehetség. Költészetének értékének kortársaihoz való viszonya tekintetében az utókor nem adott igazat sem Kazinczynak, sem Kölcseynek. Alakját annál közelebb érezzük szívünkhez s annál fényesebbnek látjuk, minél inkább a távol ködébe vesznek a régi irodalmi ellentétek egyoldalú szempontjai. Kései dicsőségét keservesen kellett megfizetnie. Attól a naptól, melyen szegény anyja karjai közül elszakadt, addig a napig, melyen most száz esztendeje, szülőföldje pinentette karolta át, attól a naptól, midőn az ősi debreczeni kollégium kapuja zordonan bezárult mögötte, kitaszítván őt a világra, addig a napig, melyen az iskolának ódon falait dicsőségének reá áradó fényben fűrésztötte meg: a sor csak csalódást, csak megaláztatást, csak keserűséget osztott bolyongó, végezetlen utjára.

Nevének jövő dicsőségébe vetett hite nem meríti ki lelkének a következő időkre látó profétai mozzanatát. Egész képzeletében eleve csiráztak, jelentkeztek, forrottak a jövő megyer költészetének vezető eszméi. Azonban pályája, amelyben a vándor deák, vándor tanító és vándor laikus pályája egyesülnek, amint lelkében költészeté oivadnak a dévaj csinyek és fenséges eszmélkedése, pályája még sem volt vigasztalan. Hite a nemzeti és emberi haladásban, a nemzeti és emberi életben uralkodásra hivatott igazságának előmozdító győzelmében vigasztalta őt. Olyan bizton várta ezt a diadalt, az éj esondjében, hideg és szentes szobájában pislogó fagygyertyája mellett. Ezután összehasonlító ismertetést közöl Beöthy a költő és kortársai, szintugy későbbi nagy poétáink között.

Ebből a világból álmódta Csokonai a Széchenyi, Kossuth, Deák világát, a Petőfi és Arany világát. Ma nem egy „hiv magyar lantja zokog felette”, mint ahogy képzeletében látta, hanem minden magyar szív hű és hálás szeretettel emlékezik felőle.

Ezután Vargha Gyula főtthár felolvasta évi jelentését. A felolvasások sorát Kozma Andor nyitotta meg, aki Csokonaihoz címzett versét olvasta föl.

Ferenzi Zoltán ült ezután a felolvasóasztalhoz, hogy Csokonai emlékezete című tanulmányát olvassa föl. Bevezetésül vázolta Csokonainak csalódásokban oly gazdag pályafutását, szerencsétlen két szerelmet, küzdését az anyagiakkal. Lírikusaink közül ő az első, akiknek életét végig lehet kísérni költeményein s aki költészetét a körültre és benne lezajló élet tükrévé tette. Majd Váradi Antal elszavolta Csokonainak A tihanyi Echohoz című híres költeményét, végül pedig Pekár Gyula felolvasta Csokonai v. legény című elbeszélését, melynek hősei a debreczeni poéta és Vajda János, akinek a költő Lilla néven oly szép emléket állított verseiben.

Utóljára a pályanyertes művek jellegű leveleit bontották föl. A Széher-jutalommal kitüntetett műfordítás (Kalevala) szerzője Vikár Béla; dícséretet nyert Gábor Andor Mistral: Mireio fordításával. A Lukács Krisztina-díjat, amely kisebb regényre volt kitűzve, gróf Teleki Sándorné (Szikra) nyerte el Enyém? című regényével.

Betyárvilág a környéken.

Rablás és rablógyilkosság.

— febr. 15.

Két olyan bűntényt követett el három napszámos kinézésű ember a hó 13 án, mely méltán beleillenek a régi szegénylegények rabló korába. A bűntények kivitelének módja teljesen a betyárvilágra emlékeztet bennünket.

Vas Gábor sárándi gazdálkodóhoz hétfőn este bekopogtatott három alak és azzal kértek bebocsátást, hogy Vas Gábornak hoznak üzenetet a tanyájáról.

A gazda kinyitotta a kis kaput, mire a három ember bejött az udvarba s egyenesen megtámadtak a gazdat. Vas ekkor hirtelen a tornácra nyíló szobába ugrott és segítségért kiáltott, mire unokája felébredt.

A támadók ekkor betörték az ajtót. Vas egy széket kapott fel és azzal védekezett a rablók ellen, kik közül egyik revolverrel rálőtt a gazdára és Vas Gábor holtan rogyott össze.

A lovásra felébredt családtagok utána löttek a menekülő rablógyilkosoknak, de eredménytelenül.

Természetesen azonnal jelentést tettek az esetről az ottani csendőrségnek, mely nyomban megindította a vizsgálatot.

Tegnap aztán a vizsgálat vezetésével megbízott darseske csendőrségnek a három rablóról másik esetet is jelentettek.

A sárándi gyilkosságot megelőzőleg néhány órával a hajduzovati egyik kocsmába három ember ment be.

Megittak néhány üveg bort, majd egyikük kiment s néhány percnyi kinn időzés után ez eljött be:

— Minden csendes; az ajtókat be-
kötöztém.

A hangosan mondott szavakat a kocsmáros is hallotta. Rémülten menekülni akart, de a három fiatal ember pisztolyt szegzett a kocsmáros melléne és pénzét követelték.

A halálra rémült ember előbb vonakodott, később azonban a fenyegetések hatása alatt kinyitotta az asztalókat és az ott lévő mintegy 150 koronát átadta a rablóknak, kik sietve távoztak.

A sárándi gyilkosság, melyet kétségkívül ugyanaz a három fiatal, napszámos kinézésű ember követett el, néhány órával történt a hajduzovati rablás után.

Az erélyes nyomozás nemcsak a margittai szakasz területén, de a legszélesebb körben folyik.

TÖRVENYKEZÉS.

A márciusi esküdtek kisorsolása.

A debreczeni királyi törvényszéknél tegnap délután sorsolták ki a márciusi havi esküdteket. A törvényszék részéről megjelentek: Dr. Szűcs Miklós törvényszéki elnök, dr. Oláh Miklós és Kerekes János törvényszéki bírák. A jegyzőkönyvet dr. Géberth József törvényszéki aljegyző vezette. Királyi ügyészséget dr. Galanffy János királyi ügyész, az ügyvédi kamarát pedig Nagy Sándor képviselte.

A kisorsolt esküdtek név ora ez: Szekeres Gyula kéményseprő, Tolnai Dániel kovács mester, Tegdes Károly férfi szabó, Kleinfeller Károly czimfestő, Engesszer Gyula magánhivatalnok, Vásári András földbirtokos, Szikszai Lajos téglagyáros, Szegedi Lajos mészáros, Györy István géplakatos, Krausz J. Bernáth fűszerkereskedő, Tóth Miklós hentes mester, Weinstein Jakab tejkereskedő, Erdélyi István kovács mester, Hubai Alajos magánhivatalnok, Pusztay Sándor földbirtokos, Gönczi Eadre nyug. városi tisztviselő, Kovács József géplakatos, Oláh András sertéskereskedő, Balogh István gazdálkodó, dr. Varga Lajos ügyvéd, Erdey János magánhivatalnok, Lukács Vilmos csement és beton épít. vállalkozó, László József nyomdatulajdonos, Duzs János eszmadia, Erdei János háztulajdonos: Alt Henrik reál isk. tanár, Biró Pál gazdálkodó, Bihari István szatócs, dr. Szőlősi Dezső ügyvéd.

Pótesküdték: Beszner Frigyes reálisk. tanár, Csizsár András gazdálkodó, Kovács Géza fakereskedő, Nyáry Béla ref. főisk. tanár, Ormós Lajos magánhivatalnok, Pethő János gazdálkodó, Trnka Gottlieb gőzmalom tulajdonos, Varga Károly fűszerkereskedő, Varkoly József eszmadia, Vig József gazdálkodó.

REGÉNYCSARNOK.

Az őszi rügy.

Irta: M. Provins.

(Vége.)

D' Argueil: Körülbelül 3—4 hónap óta tapasztalok jelentékeny változást az Alice kedélyében, modorában, kifejezésében, tekintetében. Azelőtt éreztem, hogy egyedül én vagyok a szívében s lassankint ösztönszerűleg észrevettem, hogy valaki más került, furakodott mellém, aki lassankint fölém került. — Ezer és ezer apró, hajszálnyi nuaance képezi azt az atmoszférát, amiből két ember boldogsága vagy diszharmonija árad. — E változás okát nem is lehet kérdezni, mert a felelet mindig egy és ugyanaz: „De kedves barátom, hiszen én mindig a régi vagyok!” Redig szívünkön érezzük, — hogy nem ugyanaz, hogy már nagyon is a másé!

Gaubert: Eddig helyes az analízis, — aztán?

D' Argueil: Aztán mihamar kitaláltam a regényt. A „csábító”, a kigyó mindig elárulja magát. Bercier, aki 15 év óta távol volt, katonapályája tartotta távol, visszatérve észrevette, hogy Alice tulajdonképpen szentimentális természetű s az ennek megfelelő huron kezdett játszani. Mintha hallanám, mint kezdte mesélni, hogy már leánykorában szerette, — hogy az ő bájos arca folyton élt a szívében s hogy most asszonyzóságának teljes virágában látva viszont, szívében elementáris erővel buzog fel újra nem az érzéki, de a térdre boruló, imádó szerelem.

Gaubert: Igaz. Ez az ő dal; az első tavaszról beszélni az őszi kezdő asszonyoknak mindig sikerülni szokott.

D' Argueil: De érthetetlen, miként sikerült Alicenál, aki — mint ön is mondta — mindig ép, egészséges és mindenekfölött lojális természet volt.

Gaubert: A dolog egyszerű. Szenvedélyes szavakkal nem lehetett volna elcsavarni az ő fejét, de a szentimentalizmus a szívébe hatolt, mert nem ijesztette meg.

D' Argueil (keserűen): De nem akadályozta meg, hogy e perczen nála legyen.

Gaubert (szeliden): Lehet, hogy vétezik — hiszen ő is gyarló halandó. De nekem erős a hitem, hogy győztesen fog hazatérni és — örökre meggyógyulva!

D' Argueil: Meggyógyulva?!

Gaubert: Igen. Bizonyára ön is megfigyelte, hogy néha, ha meleg, szelid az őszi, november végén is új rügyet hajtanak a fák. De e rügynek nem lesz virága, se gyümölcse. Az első hideg szél, az első dér leveri őket... Az asszonyknál — akiknek a november szép és meleg — ugyanez az eset. Kisértés, egy kis forróbb flirt, a tavasz emléke új pezsgésbe hozza a vérüket. Ez az őszi rügy. Azt hiszik, vissza fog térni a nap — a szenvedély hő nyara — s aztán az örvény előtt egyszerre megüti őket az érzelem szellője, a régi szerelem dere s a tavaszt hazudó rügy lepattan és visszatérve tüzhelyükhöz, nyugodtan néznek az évek zuzmarája elé...

D' Argueil: De miként tudom meg, hogy elfagyott-e a rügy? A fákon meglátszik, de...

Gaubert: Az asszonyon is. Menjen haza, előzze meg. Intézkedjen, hogy a hazatérő asszony első tekintete a gyermekre essen. Ha elkerüli őket — akkor bűnös, de ha összecsókolja, mint rendszeren szokta, akkor ez azt bizonyítja, hogy a „mama” megmentette az „asszonyt”.

D' Argueil: Ez mind nagyon szép, szeretnék az ön szavában hinni, de...

Gaubert: Csak menjen haza s majd aztán lesz időnk megbeszélni a teendőket.

(D' Argueil odahaza a két kis fiát az előszobába viszi játszani, ő maga elbukik a függöny mögé s onnan lesi, hogy érkező felesége mily ragyogó, kaczagó arccal öleli, csókolja a gyermekeket.)

Alice: Oh én drága, kedves kis angyalom! (Észrevéve az urát.) Tiens! Te is itt vagy?

D' Argueil (zavartan): Igen — vártaalak!

Alice (hevesen a férje karjaiba szökik): Csókolj meg te is — csókolj meg forrón!

D' Argueil: Miért?

Alice: Mert gyónnivalóm van! Szidást érdemlek, de nem büntetést!

D' Argueil (egyszerűen): Hát nem vétettél semmit sem ő nála?

Alice (meglepetve): Hát te tudod?

D' Argueil: Elejtetted a papirost...

Alice: Oh, hisz akkor csak ma tudtad meg!

D' Argueil: Nem. Tudtam elejétől fogva. Mikor szenvedni kezdünk, akkor tisztán látunk...

Alice: És nem szóltál soha...

D' Argueil: Mit szoltam volna? — Talán te magad sem tudtad, hogy tévuttra jutottál!

Alice: Igazad van. Nem tudtam! Meg voltam büvölve. Teljesen csudás érzelm hatása alatt állottam. Annak az embernek a szavai elvették az eszemet, megzavarták ítélőtehetségemet — és azt hittem, hogy szeretem... engedtem hívásának...

D' Argueil (gyöngéden magához öleli): És ott?

Alice: Oh, ott! Ott egyszerre eltűnt a varázs. A szerelem álmodott zenéje helyett ott lettem a valóságot — egy embert, aki beszéd helyett csak csókolni vágyott. Kijózanodtam, nem értettem önmagamot és nem tudtam, miért vagyok ott. Megreszkettem, úgy éreztem, mintha megvolnék fagyva...

D' Argueil (halkan): ... a zuzmara!

Alice: És kirohantam és futva repültem haza. — Én édes jó öreg uram, ugy-e megbocsátasz? Ugy-e nem kergetsz el?

D' Argueil (nagyon gyöngéden): Soha, kedvesem.

Alice: Különben többé már nem leszek beteg — soha, soha. Most úgy érzem, mintha valami természetellenes vegetáció fakadt volna bennem s ami most meghalt...

D' Argueil: Az őszi rügy!

Alice: Mit mondasz, kedvesem?

D' Argueil: Semmit, szívem. Egy kifejezés jutott az eszembe, amit egy kerészeti értekezésben olvastam...

Folyó szám 152.

Bérlet 109-ik szám (A)

Ma, szerdán, 1905. évi február hó 15-én:

Csige Böske vendégfellepte:

Ahol unatkoznak.

Vigjáték 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, 1905. évi február hó 16-án:

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban. Irta: Bakonyi Károly.

M. A. Vasutak menetrendje

1904. évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő ó.	sz.
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u.	3 50
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8 57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 07
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 31
P.-Ladány—Nagyv. felé minden kedd	d. u.	11 12
Csak P.-Ladányig	este	8 10
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel	5 08
Szatmár—Máramarossziget felé	d. u.	8 56
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	este	6 41
Csak Szatmárig (teher v. sz. m. száll. v.)	este	7 56
Szatmár—Máramarossziget felé	éjjel	2 50
Szatmár—Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 07
Csak Szatmárig	reggel	5 10
Miskolc—Kassa felé	reggel	8 18
Miskolc—Kassa felé	este	6 56
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 11
Csak Nyíregyházig	d. u.	2 30
	m. áll. vasutól	reggel 5 36
	vasártérről	reggel 5 44
	d. e.	8 09
	vasártérről	" 8 16
	"	11 07
Hajdúböszörmény—B.-Sz. Mihály felé	"	11 16
	m. áll. vasutól	d. u. 12 11
	vasártérről	" 12 21
	m. áll. vasutól	" 4 25
	vasártérről	" 4 38
	m. áll. vasutól	este 6 46
	vasártérről	" 6 58
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel	4 36
Füzes-Abony felé vasártérről	"	4 56
Ohat-köcs—Polgár felé m. áll. vasutól	d. u.	4 49
Ohat-köcs—Polgár felé vasártérről	"	4 23
Derecske—Nagy-Léta felé	reggel	9 36
Derecske—Nagy-Léta felé	"	4 31

Budapestre érkezik:	idő ó.	sz.
A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este	6 40
Az este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel	5 45
A délután 4 ó. 16 p.-kor induló gyorsv.	este	9 55

Budapestről Debreczenbe indul:	idő ó.	sz.
A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyorsv.	reggel	7 28
A délután 3 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	"	9 —
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gyorsvonat	d. u.	2 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	"	9 15
P.-Ladányig gyorsvonat átszállítással	d. u.	12 08

Debreczenbe érkezik:	idő ó.	sz.
Budapest felől (gyorsvonat)	d. u.	3 20
Budapest—Nagyvárad felől	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	2 15
Csak P.-Ladánytól	reggel	7 45
Csak P.-Ladánytól motor menet	"	5 08
Kolozsvár—Nagyvárad felől	"	7 26
Csak Szatmárról (gyorsvonat)	"	8 46
Csak Szatmár felől	d. e.	11 37
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u.	3 55
Csak Máramarossziget felől	este	10 11
Máramarossziget—Szatmár felől	"	6 40
Csak Szatmár felől	reggel	7 30
Kassa—Miskolc felől	d. e.	1 31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	este	7 50
Kassa—Miskolc felől	d. u.	8 43
Csak Nyíregyháza felől	reggel	7 33
	vasártérről	reggel 7 33
	m. áll. vasutra	" 7 40
	vasártérről	d. e. 11 13
	m. áll. vasutra	" 11 22
	vasártérről	d. u. 1 45
	m. áll. vasutra	" 1 52
B.-Sz. Mihály—H.-Böszörmény felől	vasártérről	" 3 27
	m. áll. vasutra	" 3 34
	vasártérről	este 6 05
	m. áll. vasuthoz	" 6 12
	vasártérről	" 9 50
	m. áll. vasutra	" 9 57

Apró hirdetés...

Díj 10 szét 40 fillér, minden további szét 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szét 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beérkezik. Apró hirdetések előre fizetendőek.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapothoz szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. hattyú gyógyszer-tár-Majna Frankfurt.

NŐIRUHA varrótermünk vezetésére Biró Lászlóné urnót nyertük meg Budapestről, ki február márczius hó 1-én kezd meg nálunk működését. Erre az időre férfi és női munkásokat jó díjazás mellett már előre felvesszünk. Tanuló leányokat szintén szerződteünk. — Jelenkezhetni lehet Bosznay J. és Társa üzletében Debreczen, Kossuth-u. 5. sz.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

természetes gazdag szénsavtartalmú ásványvíz, amely összetételénél fogva a forgalomban levő külföldi vizekkel szemben az első helyen áll, úgy azokat minden tekintetben felülmúlja, főhatára:

MÁYER JENŐ

füszer- és csemoge üzletében.
Debreczen, Piacz- és Széchenyi-
utca sarak.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " 13 "

mélyen leszállított áron kapható.

Hirlapelárusítók

felvételnek

a „Debreczen” elárusítására
varosi nyomdában.

1 liter

Borhegyi borvíz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges
ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

**BRAZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
KISZÁLLÍTOTT UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

A dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj
hullását, a hajvégek meg-
törését, a haj elmolyo-
sodását. Teljesen ártalmat-
lan. — Elősegíti a haj
növeését és annak színét
nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 kor
1 tégely Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.

gyógyszertárában

DEBRECZEN,

Főter 31. szám.

Ugy hat, mint a bomba! Annikotin-cigaretták hüvelyek, szivar skatulákban. Jakabi-gyára Wien, VIII. Piaristengasse.

A Debreceni hitelbank

Részvénytársaság

folyó évi február hó 1-én
megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt:

váltókra, kölcsönvénnyelre, értékpapírokra, árukra.

Ovadékkölcsönöket ad:

bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzalog- és törlesztéses

(500 tizézes) kölcsönöket engedélyez fődíbtokokra és hazaküldve legkedvebb feltételek mellett.

Elfogad betéteket

betéti könyvecskére és folyószámlára a legmagasabb napi kamattal melletti kamatozás vegett.

Vesz és elad:

mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat

ilyenek vételére vagy eladására és minden a bankszékében vágó ügyletek kötésére.

Üzleti helyiség: Széchenyi-utca
I. sz. I. emelet.

Az igazgatóság.

Uj! Megnyílt!! Uj!

a Kossuth-utcai Maradék áruház

olcsóbb minden végeladásnál.

Mint hogy kizárólag rőfös árut rendezünk be, a raktáron levő összes cipő, kalap, női és férfi fehérművek, miederek, kesztyű, nyakkendő, harisnya, női és fiu ruhák, esernyők stb. fél árban árusítjuk el.

Uj!

Székely Jenő és Társa utódai

Kossuth-utca 15. sz., Gyógyszertárral szemben.

Uj!